

Europski muslimani izazov islamofobiji?

predavač:
dr.sc.Tarik Kulenović
Institut za antropologiju

Tradicionalno poimanje europskog identiteta

- Antička Grčka (mitovi, filozofi, kiparstvo i arhitektura kao uzor)
- Rimsko carstvo (zapadno) – politička organizacija, ekspanzija
- Rimokatoličko kršćanstvo i Križarski ratovi
- (Rimska kurija kao nasljednik i čuvar baštine Rimskog carstva)
- Europa – zajednica kršćanskih naroda
- Judaizam (neželjeni stariji brat kršćanstva)
- Heretici – svi koji drukčije misle

Europski muslimani

- Europski kontinent - **479 450 736** stanovnika (procjena 2009)
- Trajno nastanjeni muslimani u Europi:
21 102 951 – 22 270 951 stanovnika (4,4-4,6%)

Dvije vrste muslimanskih zajednica:

- Autohtone (etničke, stare) zajednice – Balkan, istočna Europa
(Albanci, Bošnjaci, Torbeši/Pomaci, Romi, Turci)
- Imigrantske (nove) – Europska Unija
(Arapi, Pakistanci, Turci, muslimani iz subsaharske Afrike)

Islamofobija

- (*Runnymede izvještaj* - 1997.g)
- Islam se doživljava kao monolitni blok, statičan i otporan na promjene
- Islam se doživljava kao odvojen i “drugi”.
- Nema zajedničke vrijednosti s drugim kulturama, nema međusobnih utjecaja
- Doživljava se inferiornim Zapadu, barbarski, iracionalan, primitivan i seksistički
- Doživljava se nasilnim, agresivnim, prijetećim, podržava terorizam i angažiran je u sukobu civilizacija
- Doživljava se kao politička ideologija za ostvarivanje političkih i vojnih prednosti
- Neprijateljstvo prema muslimanima koristi se za opravdanje diskriminacije muslimana i njihovo isključivanje iz matice društva
- Neprijateljstvo prema muslimanima doživljava se kao normalno i prirodno

Povijest islamofobije

- Pojam u upotrebi od osamdesetih godina 20.stoljeća
- Intenziviran nakon 11.rujna 2001.
- Novi oblik rasizma u Europi (*Social work and Minorities in Europe*)
- Novi oblik antisemitizma (Brown i Miles)
- Islamofobni diskurs - Tendencija da se povezuje etnicitet (Arap), religija (islam) i politika (terorizam, fundamentalizam)
- Oskvrnuće muslimanskih grobova, nejednak tretman u zatvorima i školama,
- Napadi na žene koje nose maramu, maltretiranje putnika s muslimanskim imenima u zrakoplovima
- Otežano dolaženje do posla

Manifestacije sukoba

- Salman Rushdie i *Satanski stihovi* (1989.)
- Otmice aviona u Francuskoj 1994. (GIA)
- Bombaški napad na madridsku željeznicu (2004.)
- Ubojstvo Thea van Gogha (2004.)
- Bombaški napad na londonski javni prijevoz (2005.)
- Karikature Poslanika Muhammeda – rujan 2005. 12 komada, danski časopis
- Govor pape Benedikta XVI u Regensburgu 2006. godine

Problemi i izazovi

Rastuća populacija trajno nastanjenih muslimana u Europi
(broj mladih muslimana veći od europskog prosjeka)

- Konkurencija za radna mjesta
- Konkurencija u traženju seksualnog/bračnog partnera
- Muslimani kao neprijatelji?
- Niska razina javne zastupljenosti u medijima (osim u vijestima)
- Definiranje europskog identiteta za 21.stoljeće – otvoreno društvo s mogućnošću uključenja za sve društvene skupine
- Kako pomiriti suprotstavljene društvene skupine?

Islamofobija u Hrvatskoj

- Pravaška tradicija tolerancije
- Posljedica hrvatsko-bošnjačkog rata 1993. - 1994.
- Radimir Čačić i muslimani : Moramo favorizirati sve one koji će se lakše uklopiti u društvo i koji će biti manje konfliktni, a to su katolici i kršćani generalno. (16.09.2007.)
- A na ovim prostorima to su i Bošnjaci koji su muslimani.
- Zabrana slikanja pod maramom za vozačku dozvolu (2010.)

